



## Jaarprogramma 2020

---

Datum van goedkeuring      **30/01/2020**

---

Volgnummer                      2020 | 001

---

Coördinator + e-mailadres      Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

---

## Inhoudstafel

Inhoudstafel .....	2
Procesbeschrijving.....	3
Jaarprogramma 2020 .....	4
1. Algemeen.....	4
2. Kwaliteitsbewaking.....	6
3. Tijdspad “eigen initiatieven” .....	6
4. Voorstel van ordening “eigen initiatieven” in 2020 .....	6
Instrumenten groenblauwe infrastructuur.....	6
Koolstofopslag via (semi-)natuurlijke processen.....	7
Strategische planning waterbevoorrading .....	7
Gebiedsgerichte afstemming voor hernieuwbare energie en groene warmte.....	7
Evaluatie van de <i>outcome</i> van het milieuhandhavingsbeleid .....	7
5. Vooruitzichten inzake adviesvragen.....	8
Zekere of waarschijnlijke adviesvragen .....	8
Mogelijke adviesvragen, maar onzeker .....	8
Minder waarschijnlijke adviesvragen, maar niet uit te sluiten.....	8
6. Kennisactiviteiten in 2020 .....	9
7. Mogelijke events van de Minaraad in 2020 .....	9
8. Vergaderactiviteiten in 2020 .....	9
9. Communicatie in 2020.....	10
10. Fusieoperatie .....	10

## Procesbeschrijving

---

Project op initiatief van:	<b>Dagelijks Bestuur, 23 januari 2020</b>
Rechtsgrond:	<b>Bestuursdecreet, art. III.105</b>
Projectdoel:	<b>Jaarprogramma 2020</b>
Streefdatum:	<b>30 januari 2020</b>
Overlegcommissie:	<b>In hoofdzaak DAGELIJKS BESTUUR</b>
Vergaderingen: soort + datum:	<b>Dagelijks bestuur, 23 januari 2020</b>

---

Op grond van artikel III.105., van het Bestuursdecreet van 17 december 2018 dient de Minaraad *“zijn werkprogramma vast [te stellen] in overleg met de Vlaamse Regering”*.

Het huishoudelijk reglement van de Minaraad bepaalt dat het Dagelijks Bestuur de raadswerking strategisch aanstelt, *“onder meer via de opmaak van een meerjarig en/of jaarlijks ontwerpwerkprogramma en de organisatie van de interne voorbereidingsprocessen daartoe, evenals van het daartoe [...] te voeren overleg met de Vlaamse Regering.”*

# Jaarprogramma 2020

## 1. Algemeen

Met het voorliggend jaarprogramma worden de programmabeslissingen van het in december 2019 vastgestelde meerjarenprogramma hernomen, en toegespitst op het werkjaar 2020. Tegelijk wordt ook verduidelijkt hoe er invulling gegeven wordt aan het mogelijke producten- en processengamma van de Minaraad. Hierbij wordt voortgebouwd op een beslissingstabel die reeds gebruikt werd bij vorige jaarprogramma's en deze wordt lichtjes bijgesteld op basis van de discussie inzake het MJP.

- **Product “documentatie”**. Dit is een intern product van en voor het secretariaat van de Minaraad, maar waar passend wordt de bekomen informatie overgemaakt aan de raadsleden. De aansturing van het opbouwen van documentatie berust geheel bij het secretariaat.

De volgende drie producten worden opgemaakt t.b.v. de raadsorganisaties. Bij de opstart ervan gebeurt er bij het secretariaat en de raadsorganisaties een relevantietoets *i.f.v. het MJP*. Een positief uitvallende toets kan meteen ook een basis zijn voor publicatie van het bekomen product.

- **Product “compilatiestudie”**. Dit is een product dat in hoofdzaak opgemaakt wordt t.b.v. de raadsorganisaties, en dat beoogt documentatie te bundelen, te analyseren en te structureren. De onderzoeksvraag is dus eenvoudig: wat is het relevante feitenmateriaal i.v.m. een topic?
- **Product “synthesenota”**. Hier gaat het om een beknopte samenvatting van samengebrachte kennis. Een en ander moet het raadslid in staat stellen om in kort bestek samenhang te zien en verbanden te leggen waar dat voorheen nog niet mogelijk was.
- **Product “briefing nota”**. Is een variant van een synthesenota, waarbij een bepaalde beleidsontwikkeling de aanleiding vormt tot het opmaken van de nota. De structuur van een dergelijke nota is dan ook gericht op het trio “*voorheen – behandelde ontwikkeling – nadien*”.

Voor compilatiestudies, syntheses en briefings geldt dat er aan het einde van het maakproces een toets gebeurt aan een vooraf bepaalde kwaliteitsstandaard. Indien publicatie beoogd wordt, wordt er, wat de kwaliteit aangaat, voorzien in een *peer review* evenals, wat de relevantie *i.f.v. het MJP* aangaat, in een bespreking in een werkcommissie. Vervolgens is het aan het Dagelijks Bestuur om marginaal te toetsen, vooraleer te publiceren. Bij publicatie ook toevoeging van een “*disclaimer*”.

- **Product “co-creatie-studie”**. Dit betreft zowel een compilatie van feiten als een synthese en het leggen van verbanden, met co-creatie op werkgroepsniveau. De onderzoeksvraag is beleidsmatig: wat is het beleidsprobleem en welke zijn de diverse oplossingsrichtingen?
- **Product “advies op eigen initiatief”**. Adviezen op eigen initiatief zijn documenten die (1) beargumenteerde aanbevelingen bevatten inzake een beleidskwestie, die (2) op een bepaald moment worden vastgesteld en gepubliceerd, en die (3) gedragen zijn door de raadspartners.

Co-creatie-studies en adviezen op eigen initiatief zijn gedekt door het rollend MJP. Richtlijn is dat er maximum twee van dergelijke initiatieven tegelijk lopen: een nieuw wordt opgestart na afloop van een vorig. Thematisch en in de tijd wordt er spreiding beoogd van de belasting van specifieke raadsleden. De opstart gebeurt op basis van een fiche met een beslissing van het Dagelijks Bestuur. Doorgaans gebeurt er een voorstudie, waarna een werkcommissie op basis van een definitieve startfiche de werkzaamheid opneemt en hieraan (richtgetal) drie sessie besteedt. Afhandeling en openbaarheid steeds “op de wijze van advisering”.

2 Tabelmatig levert een en ander het volgende op:

TABEL: diverse producten en hun trajecten, benadering i.f.v. uitvoering meerjarenprogramma						
ACTIVITEIT	PRODUCT-TYPE		AANVANGSAFWEGINGEN		AFWEGINGEN BIJ PROJECTAFLOOP	
	OOGMERK	KENMERKEN	OP JAARBASIS	PER PROJECT	TOT STAND KOMING	COMMUNICATIE
Waarnemen	documentatie	opbouw verzameling gestructureerd feitenmateriaal, in de vorm van rapporten enz.	onbepaald aantal per jaar; keuze van concrete projecten i.f.v. relevantie voor (voorbereiding van) te verwachten adviesvragen en/of uitvoering van MJP	secretariaatsbeslissing	interne secretariaatsprocessen	waar passend: overmaking aan raadsorganisaties
Analyseren	compilatiestudie	kwaliteitsvolle analyse en structurering feitenmateriaal (= eenvoudige onderzoeksvraag)	volgt uit MJP; max. 2 initiatieven tegelijkertijd; een volgend na een vorig; spreiding in de tijd over de thema's	secretariaatsbeslissing, met mededeling aan werkgroep en D.B., voor toetsing van relevantie en voor krijtlijnen	er wordt gewerkt met vooraf vastgestelde kwaliteitsstandaard; aan het einde kwaliteitstoets door <i>peer review</i> en relevantietoets op werkcommissie	na kwaliteits- en relevantietoets, overmaking aan raadsleden; publicatie na marginale toetsing (in consensus) door DB en toevoeging " <i>disclaimer</i> "
Synthetiseren	synthese of briefing	inzichtelijke samenvatting, op basis van compilatie resp. n.a.v. beleidsontwikkeling				
Visie vormen	co-creatiestudie	document met analyse en synthese i.f.v. beleidsprobleem (= complexe onderzoeksvraag)	volgt uit MJP; max. 2 initiatieven tegelijkertijd; een volgend na een vorig; spreiding in de tijd over de thema's	startfiche; beslissing DB; bouwt voort op voorgaande producten	in werkgroep co-creatie bepaling onderzoeksvraag en uitvoering onderzoek	passieve en actieve openbaarheid na beslisprocedure zoals voor adviezen
Aanbevelen	advies op eigen initiatief	consensustekst met agendering, beleidsmatige oplossingsrichtingen en advies				

## 2. Kwaliteitsbewaking

Voor de kwaliteitsbewaking bij opmaak en ontwikkeling van het kennisluik van eigen initiatieven en voor alle andere kennisactiviteiten, is er een handleiding nodig, die *grosso modo* volgende zaken zal moeten omvatten:

- Hoe valt een onderzoeksopzet van een kennisinitiatief te omschrijven?
- Hoe wordt gekomen tot een verantwoorde onderzoeksvraag?
- Hoe worden interne overlegprocessen geactiveerd om het studiewerk te onderbouwen?
- Welke onderzoeksmethode valt te hanteren, in het bijzonder i.v.m. hanteren van bronnen?
- Hoe worden kennis-events ingebracht om het studiewerk mede te onderbouwen?
- Hoe wordt een goed gestructureerde, overzichtelijke tekst bekomen?
- Wat zijn vuistregels voor een heldere en beknopt geschreven tekst?

## 3. Tijdspad “eigen initiatieven”

Een vuistregel: aangezien we per jaar in feite over 20 werkmaanden beschikken (van het jaar worden de 2 maanden voor vakantie enz. afgetrokken; anderzijds kunnen er 2 projecten tegelijkertijd lopen; dus:  $12 - 2 = 10 \times 2 = 20$ ), kunnen we, bij 5 voorgenomen projecten, uitgaan van gemiddeld 4 werk- en overlegmaanden per project.

Dit neemt ook niet weg dat er i.v.m. de nog niet opgestarte projecten op secretariaatsniveau voorafgaand reeds passende kennisactiviteiten op het getouw kunnen worden gezet: compilaties, syntheses, briefings.

Omgekeerd kunnen adviesvragen ertussen komen. Eenmaal het D.B. beslist een adviesvraag te doen behandelen, kan dit, vanwege het afgemeten tijdspad ervan, de loop van een “eigen initiatief” vertragen.

## 4. Voorstel van ordening “eigen initiatieven” in 2020

Hierna worden de in het MJP aan 2020 toegewezen eigen initiatieven nog eens hernomen, telkens met de beschrijving zoals in het MJP. De volgorde van aanbrengen is meteen ook een voorstel van volgorde van opstart ervan. De twee projecten die vooraan staan, worden voorgenomen omdat ze voortbouwen op studieactiviteiten van de afgelopen jaren.

Dit neemt niet weg dat er redenen kunnen zijn om andere projecten in de volgorde naar voor te schuiven.

### Instrumenten groenblauwe infrastructuur

Beschrijving in het MJP: *“Beschikken over voldoende groenblauwe infrastructuur zal van wezenlijk belang zijn om de robuustheid van watersystemen te vergroten, zeker in het licht van klimaatverandering. De uitbouw hiervan is in belangrijke mate een ruimtelijke vraagstuk en een*

vraagstuk van instrumentarium – en hangt dus samen met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en met het Instrumentendecreet. Voor de grondeigenaar en - gebruiker is er een kwestie van rechtszekerheid. Deze problematiek zal op secretariaatsniveau bestudeerd worden, ten einde in overleg met de raadspartners een passende scope te bepalen voor een aanbeveling op eigen initiatief.”

### Koolstofopslag via (semi-)natuurlijke processen

Beschrijving in het MJP: “In een eerste fase wordt aan het secretariaat afwerking gevraagd van het studiewerk betreffende de diverse technologieën voor koolstofafvang, op basis van feedback van de raadsorganisaties (= lopend project). Vervolgens worden de bevindingen van deze facts-finding inzake koolstofopslag in de LULUCF-sector verder uitgewerkt en in relatie gebracht met de bestaande regelgeving inzake natuur- en bosbeleid. Op basis van een gezamenlijke scoping kan er dan beslist worden te werken aan een proactief advies.”

### Strategische planning waterbevoorrading

Beschrijving in het MJP: “Waterbevoorradersbeleid heeft een preventief aspect – voorkomen dat er zich ooit een bevoorradersprobleem aandient – en een curatief aspect – in geval van een bevoorradersprobleem snel prioriteiten doorvoeren en remediëren. Bij de opmaak van het aangekondigde “Strategisch Plan Waterbevoorrading”, wat vooral op het preventieve aspect wordt gericht, zal het een uitdaging zijn om de visies van de gebruikerszijde tijdig in beeld te brengen. In eerste orde wordt beoogd om, op basis van een verkenning, een voorzet te geven op hoofdlijnen; indien hierover consensus wordt bereikt, kan worden overgegaan tot de uitwerking van een gedetailleerde aanbeveling.”

### Gebiedsgerichte afstemming voor hernieuwbare energie en groene warmte

Beschrijving in het MJP: “De kernvraag van dit project is hoe een gebiedsgerichte aanpak kan worden geconstrueerd, die een versnelde uitbouw mogelijk maakt van zowel groene warmte netten als van installaties voor hernieuwbare energie (wind, zon). De problematiek houdt niet alleen verband met het energiebeleid, maar ook met (1) diverse segmenten van het omgevingsrecht, met (2) het beleid inzake lokale besturen, en (3) met de aansturing van netwerkuitbouw- en beheer. De uitdaging is om barrières en opportuniteiten te identificeren met het oog op aanbevelingen.”

### Evaluatie van de outcome van het milieuhandhavingsbeleid

Beschrijving in het MJP: “ Beschrijving in het MJP: “ “In 2019 is het MHD 10 jaar in werking. In datzelfde jaar is ook een kaderdecreet bestuurlijke handhaving goedgekeurd, dat de regering – na een evaluatie “op korte termijn” – beoogt in zoveel mogelijk beleidsdomeinen te stroomlijnen.<sup>82</sup> 2020 is daarom een geschikt tijdstip om het milieuhandhavingsbeleid opnieuw aan een beoordeling te onderwerpen<sup>83</sup>. Waar bestaande evaluaties hoofdzakelijk zijn opgevat als een juridisch-technische beoordeling van het Milieuhandhavingsdecreet en een eerder kwantitatieve en output-gerichte invalshoek hanteren, kan een evaluatie door een strategische adviesraad de vorm aannemen van een beoordeling van het milieuhandhavingsbeleid en een meer kwalitatieve en outcome-georiënteerde benadering hanteren – dus handhaving in het licht van de gestelde doelen, en als één alternatief naast andere instrumenten.”

**Te beslissen:** het Dagelijks Bestuur bepaalt de wenselijke volgorde van de eigen initiatieven.

## 5. Vooruitzichten inzake adviesvragen

### Zekere of waarschijnlijke adviesvragen

- Adviesvragen Wijziging Materialendecreet en VLAREMA 8 (vermoedelijk maart)
- Adviesvraag Actieplan “voedsel en biomassa circulair 2021-2025”.
- Adviesvraag ontwerp derde stroomgebiedsbeheerplan (vermoedelijk september).
- Adviesvraag evaluatie / herziening waterkwaliteitsnormen.
- Adviesvraag *Clean power for transport*.
- Adviesvraag LEZ.
- Vrijwaren van bestaande waardevolle bossen, plan/programma voor bosuitbreiding.
- Adviesvragen over de opeenvolgende programmadecreten.
- Adviesvraag over de rapportage in kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (vermoedelijk april).

### Mogelijke adviesvragen, maar onzeker

- Adviesvraag n.a.v. de evaluatie van het Decreet omgevingsvergunning.
- Adviesvraag over een ontwerpdecreet ter neutralisering van slecht gelegen juridisch aanbod.
- Adviesvragen Verzameldecreet en Verzamelbesluit 2020.
- Adviesvraag ivm *local energy communities*.
- Adviesvraag n.a.v. evaluatie MAP 6 en/of MAP 7.
- Advies PAS-actieprogramma 2020–2025.
- Adviesvraag over het op te maken N2000-programma 2021-2026.
- Adviesvraag besluit algemeen beheer onbevaarbare waterlopen.
- Adviesvraag over een decreet inzake bestuurlijke maatregelen (“na evaluatie van het KBH”).

### Minder waarschijnlijke adviesvragen, maar niet uit te sluiten

- Adviesvraag over de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (VSDO).
- Adviesvraag over het kaderdecreet bestuurlijke handhaving (KBH).
- Adviesvraag over het decreet omgevingsbesluit.
- Adviesvraag over grondige wijziging van VLAREM.
- Adviesvraag over een *roadmap* circulaire economie en klimaat.
- Adviesvraag Langetermijnvoorzieningsplannen openbare watervoorziening.
- Adviesvraag over wijzigingen aan de jachtwetgeving.
- Adviesvraag over de wijziging van titel IV van het DABM (milieueffectrapportage).

**Te beslissen:** het Dagelijks Bestuur kan zich bij deze reeds uitspreken over prioritering of ont-prioritering van bepaalde adviesvragen.



## 6. Kennisactiviteiten in 2020

Ideeën materiaal voor kennisactiviteiten (welke topics, wanneer, in welke vorm?) is aangebracht geworden ter gelegenheid van de opmaak van het meerjarenprogramma. Deze ideeën zijn er evenwel finaal uitgelicht en in een afzonderlijk werkdocument behouden gebleven.

**Te beslissen:** de kennisactiviteiten van een werkjaar horen ten dienste te staan van eigen initiatieven of te verwachten adviesvragen in dat werkjaar, dan wel eventueel ook van de eigen initiatieven die ondernomen zullen worden in de navolgende jaren (= relevantietoets). De selectie uit het beschikbare ideeën materiaal gebeurt dan ook vanuit dat perspectief.

## 7. Mogelijke events van de Minaraad in 2020

Het lijstje dat in het hierboven vermelde werkdocument tot stand gekomen was, bevatte ook een vooruitblik op mogelijke events. Dit lijstje van mogelijke hoorzittingen wordt, bij wijze van vooruitblik, even hernomen. Het komt er op aan reliëf te brengen in dit palet:

- Nieuwjaarsdrink.
- Zesmaandelijke hoorzitting i.s.m. VLEVA over de Europese milieu- en energie-actualiteit.
- Jaarlijkse hoorzitting i.v.m. het begrotingsproces.
- Jaarlijkse hoorzitting over handhaving in concrete omgevingsbelevingsvelden.
- Jaarlijkse hoorzitting n.a.v. het handavingsrapport (mogelijk niet in 2020; als wel: late najaar).
- Hoorzittingen energie/klimaatbeleid i.s.m. vertegenwoordigingen van nabuurlanden.
- Hoorzittingen i.v.m. de technologieën voor transitie naar een CO<sub>2</sub>-arme industrie.
- Hoorzittingen naar aanleiding van omzetting Europese Pakket Circulaire Economie.
- Hoorzitting over de evolutie van materiaalstromen en -voorraden.
- Hoorzitting over wisselwerking tussen het handels- en het circulaire-economie-beleid.
- Toelichting over de totstandkoming van een *roadmap* circulaire economie en klimaat.
- EEAC uitwisseling over de implementatie van de KRW.
- Hoorzitting(en) over de structurering van het oppervlaktewaterbeheer in buurlanden.
- Hoorzitting inzake PFAS.
- Event inzake Europees luchtkwaliteitsbeleid.
- Event i.v.m. een *taxshift* m.b.t. mobiliteit.
- Hoorzitting/event inzake soortenbeleid.
- Tweede hoorzitting/event inzake LULUCF.

**Te beslissen:** het Dagelijks Bestuur wisselt van gedachten, en geeft eventuele prioriteiten voor hoorzittingen en events.

## 8. Vergaderactiviteiten in 2020

Het zou efficiëntie-verhogend kunnen zijn om alle vergaderingen naar de donderdagen te trekken.

In de ochtenden altijd de bijeenkomsten te doen voor middenveldorganisaties, met diverse time-slots voor de onderscheiden thema's. Dit leidt tot opheffing van het onderscheid tussen de

Werkcommissie Milieuhygiëne, de Werkcommissie Strategie & Governance en de Werkcommissie Open Ruimte. Alles wordt Werkcommissie Minaraad.

In de namiddagen zou het dan het moment zijn voor onderscheiden expertpanels, die beurtelings samenkomen, en die bevolkt worden door academia, ambtenaren-experts en representanten van specialistische organisaties – wat de aanwezigheid van raadsorganisaties niet uitsluit.

De voormiddag zou dan georiënteerd zijn op het tot stand brengen van adviezen en co-creatie-studies. De namiddag zou georiënteerd zijn op het tot stand brengen van kennisproducten i.f.v. adviezen en studies.

**Te beslissen:** het Dagelijks Bestuur wisselt van gedachten over deze mogelijkheid.

## 9. Communicatie in 2020

Er zijn in feite drie consecutieve trappen, voor de vrijgave van tot stand gekomen producten:

- Interne communicatie: mededeling per mail en/of per DIGIBIB van een document.
- Externe communicatie, maar niet echt actief: mededeling via de website, zonder meer.
- Externe communicatie, maar actief: mededeling via website gaat vergezeld van nieuwsbrief en inzet van sociale media; mogelijk presentatie op eigen of andermans event.

**Te beslissen:** het Dagelijks Bestuur wisselt van gedachten over deze zaak.

## 10. Fusieoperatie

P.M.